

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

25. aprill 2012,

seoses ettepanekutega, mis käsitlevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust Euroopa riskikapitalifondide kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust Euroopa sotsiaalettevõtlusfondide kohta

(CON/2012/32)

(2012/C 175/05)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

Euroopa Keskpank (EKP) sai 20. jaanuaril 2012 Euroopa Liidu nõukogult taotluse avaldada arvamust seoses ettepanekuga, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust Euroopa riskikapitalifondide kohta ⁽¹⁾ (edaspidi „ettepandud Euroopa riskikapitalifondide määrus“), ning seoses ettepanekuga, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust Euroopa sotsiaalettevõtlusfondide kohta ⁽²⁾ (edaspidi „ettepandud Euroopa sotsiaalettevõtlusfondide määrus“), (edaspidi ühiselt „ettepandud määrused“).

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikel 4 ja artikli 282 lõikel 5, kuna ettepandud direktiivi sätted mõjutavad Euroopa finantsturgude lõimumist ning Euroopa Keskpankade Süsteemi kaasabi krediidasutuste usaldatavusõuete täitmise järelevalve ning rahandussüsteemi stabiilsusega seotud pädevate asutuste poliitika tõrgeteta teostamisele lepingu artikli 127 lõike 5 alusel. EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanka kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

Üldised märkused

1. Ettepandud Euroopa riskikapitalifondide määruse eesmärgiks on ületada rahastamispuudused, millega Euroopa väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad kokku puutuvad oma tegevuse algfaasis. Kuna suur osa nende ettevõtjate rahalistest vahenditest pärineb väikestest fondidest, mille keskmine hallatava vara maht on 60 miljonit eurot, on määruse eesmärgiks parandada kogu Euroopast kapitali kaasamise võimet. Sellega luuakse eriotstarbelised Euroopa riskikapitalifondid, millel on ühised omadused vastavalt ühtsele õigusraamistikule. See annab kõikidele osapooltele, sealhulgas investoritele, seadusandjatele ning investeerimiskõlblikele äriühingutele, kindlust ja läbipaistvust. Ühtse turuloo sisseseadmine, mille alusel ühes liikmesriigis asutatud fond võib turustada oma osakuid või aktsiaid teistes liikmesriikides, vähendab halduskoormust ja seadusandlikke tõkkeid.
2. Seda raamistikku täiendab ettepandud Euroopa sotsiaalettevõtlusfondide määrus, mille eesmärgiks on stimuleerida sotsiaalset ettevõtlust uut tüüpi Euroopa sotsiaalettevõtlusfondide loomise abil. See aitab investoritel ära tunda ja võrrelda fonde, mis investeerivad sotsiaalsesse ettevõtlusse, ning laiendab võimalusi turustada neid fonde rahvusvahelistele investoritele.

⁽¹⁾ KOM(2011) 860 lõplik.

⁽²⁾ KOM(2011) 862 lõplik.

3. Euroopa 2020. aasta strateegias⁽¹⁾ korrati vajadust võtta konkreetselt suunatud seadusandlikke meetmeid, et parandada VKEdes juurdepääsu rahalistele vahenditele, sealhulgas tegeleda tőketega, mis takistavad spetsialiseerunud investeerimisfondide riskikapitalivoogu. Euroopa Ülemkogu kinnitas seda lähenemist, kutsudes üles kõrvaldama piiriüleste riskikapitalivoogude osas allesjäänud seadusandlikud tőkkes⁽²⁾. Sellest tulenevalt kuulutas komisjon aprillis 2011 välja algatuse, millega tagatakse, et mis tahes liikmesriigis asutatud riskikapitalifondid saaksid kaasata kapitali kogu ELis⁽³⁾.
4. EKP on juba juhtinud tähelepanu raskustele, millega paljud VKEd on võrreldes suuretevõtjatega hiljuti kokku puutunud rahastamise saamisel, eriti turupingete ajal⁽⁴⁾. EKP usub, et muutes kiiresti kasvava VKEdes hulga jaoks rahalised vahendid kättesaadavamaks ning ühtlustades kehtivaid nõudeid, aitavad ettepannud uued aktid märkimisväärselt kaasa uuendusliku ja jätkusuutliku majanduse arendamisele. Uuenduslike ja sotsiaalse suunitlusega VKEdes rahastamise killustatuse ületamine ning sellise integreeritud ja paindliku liiduülese finantsturu tekkimise soodustamine, mis julgustaks ja hõlbustaks piiriülest investeerimist nendes sektorites, on ülioluline Euroopa 2020. aasta strateegia edukaks ja õigeaegseks elluviimiseks.
5. Seetõttu toetab EKP ettepannud määrusi, millega kehtestatakse ühtsed nõuded fondidele, mis tegutsevad ühtse Euroopa tunnuse all ning vastavalt identsele materiaaľõigusraamistikule, tagades samal ajal kohase järelevalve. Sellega seoses märgib EKP ära mitu omadust, mis aitavad kaasa kohase ja tasakaalus õigusraamistiku saavutamisele: uue raamistiku vabatahtlik laad⁽⁵⁾, pädevate asutuste vaheline piiriülene teavitamismenetlus⁽⁶⁾, kvalifitseeruva fondivalitseja tegevuseeskirjad ja avalikustamisnõuded⁽⁷⁾ ning samuti sätted, mille eesmärgiks on tagada tegevusloa kasutamise tõhus järelevalve⁽⁸⁾.

Konkreetsed märkused

6. EKP toetab komisjoni eesmärgi tagada ettepannud määruste kooskõla alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate suhtes kehtivate eeskirjadega vastavalt 8. juuni 2011. aasta direktiivile 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EL ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010⁽⁹⁾. Sellega seoses toetab EKP ettepannud määrustes olevat viidet künnisele direktiivis 2011/61/EL⁽¹⁰⁾, mis sätestab kapitalifondidele 500 miljoni euro piirangu, ühtlustades Euroopa riskikapitalifondide ja Euroopa sotsialettevõtlusfondide suhtes kehtivad nõuded direktiivis 2011/61/EL kehtestatud raamistikuga.
7. EKP märgib, et eelnimetatud künnise eesmärgiks on eristada alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad, kelle tegevus võib „tõenäoliselt oluliselt mõjutada finantsstabiilsust“, nendest, kelle puhul selline mõju on ebatõenäoline, ning et ettepannud määrused kehtivad süsteemselt mitteolulistele fondidele⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Komisjoni teatis „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“, KOM(2010) 2020 lõplik.

⁽²⁾ Euroopa Ülemkogu 4. veebruari 2011. aasta järelduste punkt 22.

⁽³⁾ Komisjoni teatis „Ühtse turu akt. Kaksteist vahendit majanduskasvu edendamiseks ja usalduse suurendamiseks – „Üheskoos uue majanduskasvu eest““ KOM(2011) 206 lõplik, eelkõige punkt 2.1.

⁽⁴⁾ EKP 22. märtsi 2012. aasta arvamuse CON/2012/21 (seoses ettepanekutega, mis käsitlevad i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi finantsinstrumentide turgude kohta, millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/39/EÜ, ii) määrust finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (Euroopa turu infrastruktuuri määrus) börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehooldlate kohta, iii) direktiivi siseringitehingute ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta, iv) määrust siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turukuritarvitamise) kohta) punkt 8. ELTs veel avaldamata. Inglisekeelne versioon on avaldatud EKP veebilehel <http://www.ecb.europa.eu>

⁽⁵⁾ Ettepannud Euroopa riskikapitalifondide määruse artikkel 4 ja ettepannud Euroopa sotsialettevõtlusfondide määruse artikkel 4.

⁽⁶⁾ Ettepannud Euroopa riskikapitalifondide määruse artikkel 15 ja artikli 20 lõige 3 ning ettepannud Euroopa sotsialettevõtlusfondide määruse artikkel 16 ja artikli 21 lõige 3.

⁽⁷⁾ Ettepannud Euroopa riskikapitalifondide määruse artikkelid 7 kuni 12 ja ettepannud Euroopa sotsialettevõtlusfondide määruse artikkelid 7 kuni 13.

⁽⁸⁾ Ettepannud Euroopa riskikapitalifondide määruse artikkelid 13 kuni 22 ja ettepannud Euroopa sotsialettevõtlusfondide määruse artikkelid 14 kuni 23.

⁽⁹⁾ ELT L 174, 1.7.2011, lk 1. Komisjoni personali töödokument – Mõjuhinnang, mis on lisatud ettepanekule, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust Euroopa riskikapitalifondide kohta SEC(2011) 1515, lk 37.

⁽¹⁰⁾ Direktiivi 2011/61/EL artikli 3 lõike 2 punkt b.

⁽¹¹⁾ Direktiivi 2011/61/EL põhjendus 17.

8. Ettepannud määruste kohaldamisala mõjutab samuti nõue, et kõik kvalifitseeruvad riskikapitali- ja sotsiaalettevõtlusfondid peavad olema ilma finantsvõimendusega, mis tagab, et kvalifitseeruvad fondid ei tekita süsteemset riski ning et nad keskenduvad kvalifitseeruvate portfelliettevõtjate toetamisele ⁽¹⁾. Seetõttu, ehkki finantsvõimenduse mõiste on paljude alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate rakendatava ärimudeli olemuslikuks osaks ⁽²⁾, peab EKP ettepannud Euroopa riskikapitali- ja sotsiaalettevõtlusfondide õigusraamistikus kohaseks käsitleda konkreetselt mis tahes võimaliku finantsvõimenduse ärajätmist ⁽³⁾.

Teksti redaktsiooni ettepanekud, kui EKP on soovitanud ettepannud määrust muuta, on esitatud lisa koos selgitustega.

Frankfurt Maini ääres, 25. aprill 2012

EKP president

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Ettepannud Euroopa riskikapitalifondide määruse põhjendus 13 ja ettepannud Euroopa sotsiaalettevõtlusfondide määruse põhjendus 13.

⁽²⁾ EKP 16. oktoobri 2009. aasta arvamuse CON/2009/81 (seoses ettepanekuga, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, mis käsitleb alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid ning millega muudetakse direktiive 2004/39/EÜ ja 2009/.../EÜ) (ELT C 272, 13.11.2009, lk 1), punkt 11.

⁽³⁾ Ettepannud Euroopa riskikapitalifondide määruse artikli 5 lõige 2 ja ettepannud Euroopa sotsiaalettevõtlusfondide määruse artikli 5 lõige 2.

LISA

Muudatusettepanekud ⁽¹⁾

Komisjoni redaktsiooni ettepanek	EKP muudatusettepanek ⁽¹⁾
----------------------------------	--------------------------------------

Muudatus 1

Ettepanud Euroopa riskikapitalifondide määruse artikli 5 lõige 2

„2. Riskikapitalifondi valitseja ei laena, ei emiteeri võlakohustusi, ei anna kvalifitseeruva riskikapitalifondi tasandil tagatise ega kasuta kvalifitseeruva riskikapitalifondi tasandil ühtegi meetodit, millega suureneks fondi riskipositsioon, kas sularaha või väärtpaberite laenamise, tuletisinstrumentide positsioonide kaudu või mis tahes muul viisil.”	„2. Riskikapitalifondi valitseja ei laena, ei emiteeri võlakohustusi, ei anna kvalifitseeruva riskikapitalifondi tasandil tagatise ega kasuta kvalifitseeruva riskikapitalifondi tasandil ühtegi meetodit, millega suureneks fondi riskipositsioon, kas sularaha või väärtpaberite laenamise, tuletisinstrumentide positsioonide lepingute kaudu või mis tahes muul viisil.”
--	---

Selgitus

Tuletisinstrumentide võtmise eesmärgiks võib olla ka riskide maandamine, mis pigem vähendab riske ja mitte ei suurenda neid. Seega, ehkki EKP mõistab, et ettepanud sõnastus on tuletatud vastavast määratlusest direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis v, soovib ta asendada mõiste „tuletisinstrumentide positsioonid” mõistega „tuletislepingud”, mis on kooskõlas sõnastusega teistes kehtivates või ettepanud õigusaktides, nt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 236/2012 lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta ⁽²⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ ⁽³⁾, ning ettepanekud, mis käsitlevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi börsivälise tuletisinstrumentide, keskmise vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta ⁽⁴⁾ ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ⁽⁵⁾.

Muudatus 2

Ettepanud Euroopa riskikapitalifondide määruse artikkel 6

„Riskikapitalifondi valitsejad turustavad kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid üksnes investori-tele, kes on kutselised kliendid vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa I jaole või keda võib taotluse korral kutseliste klientidena käsitleda vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa II jaole, või muudele investoritele, juhul kui:”	„Riskikapitalifondi valitsejad turustavad kvalifitseeruvate riskikapitalifondide osakuid või aktsiaid üksnes investori-tele, kes on kutselised kliendid vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa I jaole, välja arvatud kui neid käsitletakse taotluse korral mittekutseliste klientidena , või keda võib taotluse korral kutseliste klientidena käsitleda vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa II jaole, või muudele investoritele, juhul kui on täidetud kõik järgmised tingimused .”
---	---

Selgitus

Ettepanud Euroopa riskikapitalifondide määruse artiklis 6 viidatakse „investoritele, kes on kutselised kliendid vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa I jaole”. Ei ole selge, milline kord kohaldub kutselistele klientidele, keda koheldakse taotluse korral vastavalt samale sättele mittekutseliste klientidena. Segaduse vältimiseks ühtlustaks käesolev muudatus „kutselise kliendi” mõiste määratlusega direktiivi 2004/39/EÜ II lisas.

Lisaks lubab määrus turustada Euroopa riskikapitalifonde teistele investoritele, „kellel on teadmised, kogemused ja suutlikkus võtta riske, mida need fondid endas kätkevad” ⁽⁶⁾. Ehkki EKP leiab, et need kriteeriumid pakuvad investoritele piisavat kaitset, soovib ta tagada, et need kõik oleksid kohustuslikud.

⁽¹⁾ Ettepanud Euroopa riskikapitalifondide määruse muudatused kehtivad vajadusel kohaselt muudetult ka vastavate sätete kohta ettepanud Euroopa sotsialettevõtlusfondide määruses.

Komisjoni redaktsiooni ettepanek

EKP muudatusettepanek ⁽¹⁾**Muudatus 3**

Ettepanud Euroopa riskikapitalifondide määruse artikkel 10a (uus)

Tekst puudub.	<p>„Artikkel 10a</p> <p>Depositoorium</p> <p>1. Riskikapitalifondi valitseja tagab, et igale tema valitsemisel olevale Euroopa riskikapitalifondile määratakse üks depositoorium vastavalt käesolevale artiklile.</p> <p>2. Depositoorium peab olema direktiivi 2011/61/EL artiklis 21 määratletud asutus.</p> <p>3. Et tagada lõike 1 ühetaoline kohaldamine, töötab ESMA välja regulatiivsed tehnilised standardid, milles määratletakse Euroopa riskikapitalifondi depositooriumi ülesannete täitmise tingimused. ESMA esitab regulatiivsed tehnilised standardid komisjonile kuue kuu jooksul käesoleva määruse jõustumisest. Komisjonile antakse pädevus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10 kuni 14.”</p>
---------------	---

Selgitus

Investorite kaitse tugevdamiseks soovib EKP sätestada konkreetselt depositooriumi määramine vastavalt raamistikule, mis võeti vastu direktiiviga 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta ⁽⁷⁾ ja direktiiviga 2011/61/EL ⁽⁸⁾. Siinkohal ette pandud lihtsustatud skeemi eesmärgiks on tagada, et selle alusel kehtestatavad kohustused on proportsionaalsed, arvestades fondide laadi ja suurust.

Muudatus 4

Ettepanud Euroopa riskikapitalifondide määruse artikli 21 lõige 1

„1. Pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teevad käesoleva määruse kohaste vastavate ülesannete teostamisel vajaduse korral koostööd.”	„1. Pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ning kohastel juhtudel Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu teevad käesoleva määruse kohaste vastavate ülesannete teostamisel vajaduse korral koostööd.”
---	---

Selgitus

Ühetaolisuse huvides direktiivi 2011/61/EL artikliga 50 soovib EKP, et ESMA ja pädevate asutuste koostöö hõlmaks kohastel juhtudel ka ESRNi.

Muudatus 5

Ettepanud Euroopa riskikapitalifondide määruse artikli 22 lõige 2

„2. Liikmesriikide pädevaid asutusi või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ei takistata vahetamast teavet kooskõlas käesoleva määruse või muude Euroopa Liidu õigusaktidega, mis on kohaldatavad riskikapitalifondi valitsejate ja kvalifitseeruvate riskikapitalifondide suhtes.”	„2. Liikmesriikide pädevaid asutusi või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ei takistata vahetamast teavet kooskõlas käesoleva määruse või muude Euroopa Liidu õigusaktidega, mis on kohaldatavad riskikapitalifondi valitsejate ja kvalifitseeruvate riskikapitalifondide suhtes, kui see on vajalik nende käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmiseks või käesolevast määrusest või riigi õigusaktidest tulenevate volituste teostamiseks. Pädevad asutused edastavad teabe keskpankadele, sealhulgas Euroopa Keskpangale, ning Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule, kui see teave on asjakohane nende ülesannete täitmisel.”
---	---

Komisjoni redaktsiooni ettepanek	EKP muudatusettepanek ⁽¹⁾
----------------------------------	--------------------------------------

Selgitus

See tagab, et keskpangad, sealhulgas EKP ning samuti ESRN, saavad kohaselt teabe, mis puudutab nende ülesannete täitmist.

⁽¹⁾ Rõhutatud kiri osutab EKP ettepanekule lisada uus tekst. Läbi kriipsutatud kiri osutab EKP väljajätmisettepanekule.

⁽²⁾ Artikli 1 lõiked b ja c ning artikli 2 lõike 1 punkti b alapunkt iii (ELT L 86, 24.3.2012, lk 24).

⁽³⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1. Artikli 2 lõike 1 punkt i ning artikli 4 lõige 1.

⁽⁴⁾ KOM(2010) 484 lõplik. Artikli 1 lõige 1.

⁽⁵⁾ KOM(2011) 452 lõplik. Artikli 211 lõige 1, artikli 240 lõige 3, artikli 250 lõike 1 punkt d, artikli 273 lõige 4, artikli 321 lõiked 1 ja 2 ning artikli 335 lõige 4.

⁽⁶⁾ Ettepannud Euroopa riskikapitalifondide määruse põhjendus 14.

⁽⁷⁾ ELT L 302, 17.11.2009, lk 32. Artiklid 22 kuni 26 ja 32 kuni 36.

⁽⁸⁾ Artikkel 21.
